



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. november 25.
(OR. en)

15095/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0599(NLE)

SOC 797
EMPL 547
ECOFIN 1228
EDUC 428

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS HATÁROZATA a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira
vonatkozó iránymutatásokról

A TANÁCS (EU) 2024/... HATÁROZATA

(...)

a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 148. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére³,

¹ 2024. október 23-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

² 2024. október 23-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

³ 2024. október 23-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

mivel:

- (1) A tagállamoknak és az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 3. cikkében megállapított, a teljes foglalkoztatottságra és a társadalmi haladásra, a kiegyensúlyozott gazdasági növekedésre, a környezet minőségének magas fokú védelmére és javítására vonatkozó célkitűzések elérése érdekében összehangolt stratégia kialakítására kell törekedniük a foglalkoztatásra és különösen a szakképzett, képzett és alkalmazkodásra képes munkaerő, valamint az inkluzív, reziliens, jövőorientált és a gazdasági változásokra reagálni képes munkaerőpiacok fejlesztésére vonatkozóan. A tagállamoknak közös érdekű ügyként kell tekinteniük a foglalkoztatás előmozdítására, és az ez irányú fellépésüket össze kell hangolniuk a Tanács keretében.
- (2) Az EUSZ 3. cikkében megállapítottak szerint az Uniónak küzdenie kell a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és elő kell mozdítania a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. cikkében megállapítottak szerint politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Uniónak figyelembe kell vennie a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális védelem biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.

- (3) Az EUMSZ-szel összhangban az Unió szakpolitikai koordinációs eszközöket alakított ki és hajt végre a gazdaság- és foglalkoztatáspolitikákra vonatkozóan. Ezen eszközök részeként az e határozat mellékletében meghatározott, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások (a továbbiakban: a foglalkoztatási iránymutatások) az (EU) 2015/1184 tanácsi ajánlásban⁴ meghatározott, a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokkal együtt képezik az integrált iránymutatásokat. A foglalkoztatási iránymutatások iránymutatásul szolgálnak a szakpolitikák tagállamokban és az Unió által történő végrehajtásához, tükrözve a tagállamok közötti kölcsönös függőséget. Az ennek eredményeként létrejövő, összehangolt uniós és nemzeti szakpolitikákból és reformokból álló csomagnak megfelelő, összességében fenntartható gazdaság-, foglalkoztatás- és szociálpolitikai elegyet kell képeznie, amelynek pozitív továbbgyűrűző hatásokat kell gyakorolnia a munkaerőpiacokra és a társadalom egészére, meg kell erősítenie a gazdasági és társadalmi rezilienciát, és hatékonyan kell reagálnia a közép- és hosszú távú kihívásokra, valamint az olyan válságok hatásaira, mint például a Covid19-világjárvány vagy az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja nyomán megemelkedett megélhetési költségek.

⁴ A Tanács (EU) 2015/1184 ajánlása (2015. július 14.) a tagállamok és az Európai Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról (HL L 192., 2015.7.18., 27. o.).

- (4) A gazdasági és társadalmi haladás, többek között a felfelé irányuló konvergencia fokozása, a zöld és digitális átállás támogatása, az Unió ipari bázisának és versenyképességének megerősítése, valamint az inkluzív és reziliens uniós munkaerőpiacok megvalósítása érdekében a tagállamoknak kezelniük kell a munkaerő- és készséghiányt, valamint mindenki számára elő kell mozdítaniuk a minőségi és inkluzív oktatást és képzést – különös tekintettel az alapkészségek javítására, különösen a hátrányos helyzetű diákok körében, valamint a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) szerepére az iskolai oktatásban és a felsőoktatásban –, a jövőorientált szakképzést, valamint az egész életen át tartó továbbképzést és átképzést, a hatékony aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és a jobb munkafeltételeket és karrierlehetőségeket, tiszteletben tartva ugyanakkor a szociális partnerek szerepét és autonómiáját. Ez különösen fontos az Unió kevésbé fejlett, távoli és legkülső régiói esetében, ahol ezekre a leginkább szükség van. A hiányokat enyhítheti még a munkavállalók és a tanulók Unión belüli méltányos mobilitásának javítása, valamint az Unión kívülről tehetségek vonzása. Emellett meg kell erősíteni az oktatási és képzési rendszerek és a munkaerőpiac közötti kapcsolatokat, és el kell ismerni a nem formális és informális tanulás révén elsajátított készségeket, ismereteket és kompetenciákat.

- (5) A foglalkoztatási iránymutatások összhangban állnak az Unió 2024. április 30-án hatályba lépett új gazdasági kormányzási keretével⁵, valamint a hatályos uniós jogszabályokkal és a meglévő különféle uniós kezdeményezésekkel, ideértve a 2021. június 14-i⁶, a 2021. november 29-i⁷, a 2022. április 5-i⁸, a 2022. június 16-i⁹, a 2022. november 28-i¹⁰, a 2022. december 8-i¹¹,

-
- ⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).
- ⁶ A Tanács (EU) 2021/1004 ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról (HL L 223., 2021.6.22., 14. o.).
- ⁷ A Tanács ajánlása (2021. november 29.) a magas színvonalú és inkluzív alap- és középfokú oktatást előmozdító vegyes tanulási megközelítésekről (HL C 504., 2021.12.14., 21. o.).
- ⁸ A Tanács ajánlása (2022. április 5.) a hatékony európai felsőoktatási együttműködéshez szükséges kapcsolatok kiépítéséről (HL C 160., 2022.4.13., 1. o.).
- ⁹ A Tanács ajánlása (2022. június 16.) a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról (HL C 243., 2022.6.27., 1. o.), a Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot célzó mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről (HL C 243., 2022.6.27., 10. o.), a Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egyéni tanulási számlákról (HL C 243., 2022.6.27., 26. o.) és a Tanács ajánlása (2022. június 16.) a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról (HL C 243., 2022.6.27., 35. o.).
- ¹⁰ A Tanács ajánlása (2022. november 28.) az „Utak az iskolai sikerhez” kezdeményezéséről és a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról szóló, 2011. június 28-i tanácsi ajánlás felváltásáról (HL C 469., 2022.12.9., 1. o.).
- ¹¹ A Tanács ajánlása (2022. december 8.) a megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről (HL C 476., 2022.12.15., 1. o.) és a Tanács ajánlása (2022. december 8.) a kisgyermekkori nevelésről és gondozásról: a 2030-ra vonatkozó barcelonai célok (HL C 484., 2022.12.20., 1. o.).

a 2023. január 30-i¹², a 2023. június 12-i¹³ és a 2023. november 27-i¹⁴ tanácsi ajánlást, az (EU) 2021/402 bizottsági ajánlást¹⁵, a 2021. február 26-i tanácsi állásfoglalást¹⁶, az emberközpontú gazdaság kiépítéséről és a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről szóló, 2021. december 9-i bizottsági közleményt, a „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027” című, 2020. szeptember 30-i, a „Stratégia a fogyatékkal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)” című, 2021. március 3-i, az európai gondozási stratégiáról szóló, 2022. szeptember 7-i, „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című, 2023. február 1-jei, a szociális párbeszéd Európai Unión belüli erősítéséről szóló, 2023. január 25-i, a tagállami szakpolitikák elosztási hatásának pontosabb értékeléséről szóló, 2022. szeptember 28-i, és a „Munkaerő- és szakemberhiány az EU-ban: cselekvési terv” című, 2024. március 20-i bizottsági közleményt, az (EU) 2021/2316¹⁷ és az (EU) 2023/936¹⁸ európai parlamenti és tanácsi határozatot,

¹² A Tanács ajánlása (2023. január 30.) az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről (HL C 41., 2023.2.3., 1. o.).

¹³ A Tanács ajánlása (2023. június 12.) a szociális párbeszéd megerősítéséről az Európai Unióban (HL C, C/2023/1389., 2023.12.6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj>).

¹⁴ A Tanács ajánlása (2023. november 27.) a szociális gazdaság keretfeltételeinek fejlesztéséről (HL C, C/2023/1344., 2023. 11. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj>).

¹⁵ A Bizottság (EU) 2021/402 ajánlása (2021. március 4.) a Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony és aktív támogatásáról (EASE) (HL L 80., 2021.3.8., 1. o.).

¹⁶ A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) (HL C 66., 2021.2.26., 1. o.).

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2316 határozata (2021. december 22.) az ifjúság európai évéről (2022) (HL L 462., 2021.12.28., 1. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/936 határozata (2023. május 10.) a készségek európai évéről (HL L 125., 2023.5.11., 1. o.).

és az (EU) 2022/2041¹⁹, az (EU) 2022/2381²⁰, az (EU) 2023/970²¹ és az (EU) 2024/2831²² európai parlamenti és tanácsi irányelvet.

-
- ¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2041 irányelve (2022. október 19.) az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbékekről (HL L 275., 2022.10.25., 33. o.).
- ²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2381 irányelve (2022. november 23.) a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről (HL L 315., 2022.12.7., 44. o.).
- ²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/970 irányelve (2023. május 10.) a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről (HL L 132., 2023.5.17., 21. o.).
- ²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2831 irányelve (2024. október 23.) a platformalapú munkavégzés munkafeltételeinek javításáról (HL L, 2024/2831, 2024.11.11., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj>).

- (6) Az európai szemeszter különböző eszközöket kombinál az Unión belüli gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák integrált többoldalú koordinációjára és felügyeletére szolgáló átfogó keretben. A környezeti fenntarthatóság, a termelékenység, a méltányosság és a makrogazdasági stabilitás céljainak szem előtt tartásával az európai szemeszter magában foglalja az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017 novemberében kihirdetett, a szociális jogok európai pilléréről szóló nyilatkozatának²³ (a továbbiakban: a szociális jogok európai pillére) elveit és nyomkövetési eszközét, az Unión belüli felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő kockázatok és kihívások elemzését is lehetővé tevő szociális eredménytáblát, valamint biztosítja a szoros együttműködést a szociális partnerekkel, a civil társadalommal és más érdekelt felekkel. Az európai szemeszter támogatja továbbá az Egyesült Nemzetek által meghatározott fenntartható fejlődési célok megvalósítását. Az Unió és a tagállamok gazdaság- és foglalkoztatáspolitikáinak kéz a kézben kell haladniuk az Uniónak egy klímasemleges, környezeti szempontból fenntartható és digitális gazdaságra való méltányos átállásával, javítaniuk kell a versenyképességet és a termelékenységet, biztosítaniuk kell a megfelelő munkafeltételeket, ösztönözniük kell az innovációt, elő kell mozdítaniuk a munkahelyi demokráciát, a szociális párbeszédet, a társadalmi igazságosságot, az esélyegyenlőséget és a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát, kezelniük kell az egyenlőtlenségeket és a regionális különbségeket, továbbá küzdeniük kell a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen.

²³ A szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló intézményközi nyilatkozat (HL C 428., 2017.12.13., 10. o.).

- (7) Az éghajlatváltozás, a környezettel kapcsolatos egyéb kihívások, a méltányos zöld átállás, az energiafüggetlenség és a nettó zero kibocsátási célt szolgáló iparágak versenyképessége fokozása biztosításának szükségessége, Európa nyitott stratégiai autonómiájának szükségszerű biztosítása, valamint a digitalizáció, a mesterséges intelligencia és a platformalapú gazdaság fejlesztése, a távmunkavégzés terjedése és a demográfiai változások jelentősen átalakítják a gazdaságokat és társadalmakat az Unióban. Az Uniónak és tagállamainak együtt kell dolgozniuk az ilyen strukturális fejlemények hatékony és proaktív kezelése és a meglévő rendszerek szükség szerinti kiigazítása érdekében, felismerve a tagállamok gazdaságainak és munkaerőpiacainak, valamint a kapcsolódó szakpolitikáknak a szoros egymásrautaltságát. Ehhez mind uniós, mind nemzeti szinten összehangolt, ambiciózus és hatékony, egyben a szociális partnerek szerepét is elismerő szakpolitikai fellépésre van szükség, összhangban az EUMSZ-szel és az Unió gazdasági kormányzásra vonatkozó rendelkezéseivel, figyelembe véve a szociális jogok európai pillérét. Az ilyen szakpolitikai fellépésnek az Unió összes régiójában magában kell foglalnia a fenntartható beruházások fellendítését és az újbóli elköteleződést az olyan, megfelelően ütemezett reformok és beruházások iránt, amelyek javítják a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést, a minőségi munkahelyek létrehozását, a termelékenységét, a méltányos munkafeltételeket, a társadalmi és területi kohéziót, a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát, a rezilienciát és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodást.

Amint a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló ajánlás is megállapítja, az oktatási és képzési dimenzióknak a zöld átállással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos egyéb szakpolitikákba való, az egész életen át tartó tanulás szemléletének szempontjai szerint történő szisztematikus integrálása támogathatja e szakpolitikák végrehajtását. Támogatást kell nyújtani a meglévő uniós finanszírozási programokból, különösen az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁴ létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és a kohéziós politikai alapokból, ideértve az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁵ létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt, az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁶ szabályozott Európai Regionális Fejlesztési Alapot, valamint az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁷ létrehozott Igazságos Átmenet Alapot is. A szakpolitikai fellépésnek ötvöznie kell a kínálati oldali és a keresleti oldali intézkedéseket, figyelembe véve ugyanakkor az ilyen intézkedések gazdasági, környezeti, foglalkoztatási és társadalmi hatását.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

- (8) A szociális jogok európai pillére a jól működő és méltányos munkaerőpiacok és szociális jóléti rendszerek támogatása érdekében húsz elvet és jogot határoz meg, amelyeket három kategóriába sorol: esélyegyenlőség és a munkaerőpiachoz való hozzáférés, méltányos munkafeltételek, valamint szociális védelem és társadalmi befogadás. Az említett elvek és jogok stratégiai irányt szabnak az Uniónak, biztosítva, hogy a klímasemlegességre, a környezeti fenntarthatóságra és a digitalizációra való átállás, valamint a demográfiai változások hatása társadalmi szempontból méltányos és igazságos legyen, és megőrizze a területi kohéziót. A szociális jogok európai pillére és az azt kísérő szociális eredménytábla iránymutatásként szolgál a tagállamok foglalkoztatási és szociális teljesítményének, ezen belül az Unión belüli felfelé irányuló társadalmi konvergenciának a nyomon követéséhez az európai szemeszter keretében, a nemzeti, regionális és helyi szintű reformok és beruházások ösztönzéséhez, valamint a mai modern gazdaságban a „szociális” és a „piaci” szempontok összeegyeztetéséhez, többek között a szociális gazdaság előmozdítása révén. A Bizottság 2021. március 4-én cselekvési tervet terjesztett elő a szociális jogok európai pillérének végrehajtására vonatkozóan (a továbbiakban: a cselekvési terv), amely 2030-ra ambiciózus, ugyanakkor reális kiemelt uniós célokat tartalmaz a foglalkoztatásra (a 20–64 év közötti lakosság legalább 78 %-ának foglalkoztatásban kell lennie), a készségekre (valamennyi felnőtt legalább 60 %-ának évente képzésben kell részt vennie) és a szegénység csökkentésére (legalább 15 millió fővel kevesebb személy lehet a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitéve, ideértve ötmillió gyermeket) (a továbbiakban: a 2030-ra kitűzött kiemelt uniós célok) és kiegészítő részcélokat, valamint egy felülvizsgált szociális eredménytáblát.

- (9) Amint azt 2021. május 8-án a portói szociális csúcstalálkozón az állam-, illetve kormányfők elismerték, a szociális jogok európai pillérének végrehajtása erősíteni fogja az Unió digitális, zöld és méltányos átállásra irányuló törekvéseit, valamint hozzá fog járulni a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia megteremtéséhez és a demográfiai kihívások kezeléséhez. Az állam-, illetve kormányfők hangsúlyozták, hogy a szociális dimenzió, a szociális párbeszéd és a szociális partnerek aktív bevonása a magas versenyképességű szociális piacgazdaság központi eleme, és üdvözölték az új kiemelt uniós célokat. Kijelentették, hogy az Európai Tanács 2019–2024-es időszakra szóló stratégiai menetrendjében foglaltaknak megfelelően eltökélt szándékuk, hogy a vonatkozó hatásköröket, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvét megfelelően tiszteletben tartva folytassák a szociális jogok európai pillére uniós és nemzeti szinten történő végrehajtásának elmélyítését. Végezetül hangsúlyozták annak fontosságát, hogy – a legmagasabb szinten is – szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a 2030-ra kitűzött kiemelt uniós célok megvalósítása terén elért eredményeket.

- (10) Az állam-, illetve kormányfők a portói szociális csúcstalálkozón és az Európai Tanács 2021. júniusi ülésén üdvözölték a 2030-ra kitűzött kiemelt uniós célokat. Ezen célok – a szociális eredménytáblával együtt – segíteni fognak az európai szemeszter keretében, a szakpolitikai koordinációs keret részeként a szociális jogok európai pillére elveinek végrehajtása terén elért eredmények nyomon követésében. Emellett a portói szociális csúcstalálkozón felszólították a tagállamokat, hogy határozzanak meg olyan ambiciózus nemzeti célokat, amelyek – kellően figyelembe véve az egyes tagállamok kiindulási helyzetét – megfelelő hozzájárulást jelentenek a 2030-ra kitűzött kiemelt uniós célok eléréséhez. A Bizottság felkérésére a tagállamok 2021 szeptembere és 2022 júniusa között benyújtották nemzeti céljaikat. A Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogasztóvédelmi Tanács 2022. júniusi ülésén a tagállamok miniszterei hangsúlyozták annak fontosságát, hogy szorosan nyomon kell követni a szociális jogok európai pillérének és a 2030-ra kitűzött kiemelt uniós céloknak a végrehajtása terén elért eredményeket. Mindezek alapján az említett nemzeti célokkal kapcsolatos előrelépést a Tanács által 2024. március 11-én elfogadott együttes foglalkoztatási jelentés (a továbbiakban: az együttes foglalkoztatási jelentés) keretében követik nyomon, az eredmények pedig beépülnek az európai szemeszter nyomonkövetési eszközeibe. Emellett a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentés kísérleti jelleggel tartalmazott egy – a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret jellemzőin alapuló – első országelemzést a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát fenyegető lehetséges kockázatokról, és hét, lehetséges kockázatoknak kitett tagállamot azonosított. Az említett következtetés e hét tagállam mélyebb, második elemzés alá vonásához vezetett, amely azt mutatta, hogy a kockázatok összességében nem erősítették meg mindegyikük estében.

- (11) Az Ukrajna elleni orosz inváziót követően az Európai Tanács a 2022. február 24-i következtetéseiben elítélte Oroszország azon lépéseit, amelyek az európai és globális biztonság és stabilitás aláadására irányulnak, és szolidaritását fejezte ki az ukrán nép iránt, hangsúlyozva a nemzetközi jog és az ENSZ Alapokmányában foglalt elvek Oroszország általi megsértését. A jelenlegi kontextusban az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat²⁸ által biztosított és az (EU) 2023/2409 tanácsi végrehajtási határozat²⁹ által meghosszabbított átmeneti védelem gyors és hatékony segítséget nyújt az Unióban az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja elől menekülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára, és lehetővé teszi számukra, hogy Unió-szerte megfelelő szintű védelmet nyújtó minimális jogokat élvezzenek. Azáltal, hogy belépnek az Unió munkaerőpiacaira, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek továbbra is hozzájárulhatnak az Unió gazdaságának megerősítéséhez, és egyúttal hazájukat és az otthon maradtakat is támogathatják. A megszerzett tapasztalatok és készségek a jövőben hozzájárulhatnak Ukrajna újjáépítéséhez. A kísérő nélküli gyermekek és tizenévesek esetében az átmeneti védelem biztosítja a törvényes gyámsághoz való jogot, valamint a gyermekkori neveléshez és gondozáshoz való hozzáférést. A tagállamoknak változatlanul be kell vonniuk a szociális partnereket azon szakpolitikai intézkedések kialakításába, végrehajtásába és értékelésébe, amelyek célja a foglalkoztatással és készségekkel kapcsolatos kihívások kezelése, ideértve az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek képesítéseinek elismerését is. A foglalkoztatás és a termelés fenntartását illetően a szociális partnerek kulcsszerepet játszanak az említett háború hatásának enyhítésében.

²⁸ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

²⁹ A Tanács (EU) 2023/2409 végrehajtási határozata (2023. október 19.) az (EU) 2022/382 végrehajtási határozattal bevezetett átmeneti védelem meghosszabbításáról (OJ L, 2023/2409, 2023.10.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

- (12) A munkaerőpiaci reformoknak – beleértve a nemzeti bérmegállapítási mechanizmusokat is – figyelembe kell venniük a szociális párbeszéddel és a kollektív tárgyalással kapcsolatos tagállami gyakorlatokat, valamint a szociális partnerek autonómiáját annak érdekében, hogy a bérezés méltányos legyen, és lehetővé tegye a tisztességes megélhetést, a fenntartható növekedést és a felfelé irányuló társadalmi-gazdasági konvergenciát. Az ilyen reformoknak lehetővé kell tenniük a társadalmi-gazdasági tényezők széles körű figyelembevételét, ideértve a javulás elérését a fenntarthatóság, a versenyképesség, az innováció, a minőségi munkahelyek teremtése, a méltányos munkafeltételek, a munkahelyi demokrácia, a nemek közötti egyenlőség, a dolgozói szegénység, az oktatás, a képzés és a készségek, a népegészségügy, a szociális védelem és a társadalmi befogadás, valamint a reáljövedelmek terén. A 2024-es Val Duchesse-i csúcstalálkozón megerősítést nyert, hogy a szociális párbeszéd fontos szerepet tölt be a munka világában jelentkező kihívások – többek között a munkaerő- és készséghiány – kezelésében.

- (13) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok támogatják a tagállamokat olyan reformok és beruházások végrehajtásában, amelyek összhangban vannak az Unió prioritásaival, miáltal a gazdaságok és társadalmak fenntarthatóbbá és reziliensebbé válnak az Unióban, valamint a zöld és digitális átállásra felkészültebbé válnak a Covid19-világjárványt követően kialakult változó környezetben. Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja tovább súlyosbította a már meglévő társadalmi-gazdasági kihívásokat, mivel a megnövekedett energiaárak különösen az alacsony jövedelmű háztartásokat érintették. A tagállamoknak és az Uniónak továbbra is biztosítaniuk kell a társadalmi, foglalkoztatási és gazdasági hatások enyhítését, valamint azt, hogy az átállás társadalmi szempontból méltányos és igazságos legyen, figyelembe véve azt is, hogy a fokozott nyitott stratégiai autonómia és a felgyorsult zöld átállás hozzá fog járulni az energia és más stratégiai termékek és technológiák – különösen Oroszországból történő – behozatalától való függőség enyhítéséhez. Alapvető fontosságú a reziliencia megerősítése, valamint egy olyan befogadó és reziliens társadalom irányába történő elmozdulás, amelyben az emberek védelmet élveznek, és képesek a változást előre felmérni és kezelni, valamint amely lehetővé teszi a társadalomban és a gazdaságban való aktív részvételt.
- (14) A munkaerőpiaci átmenet támogatása és a kiaknázatlan munkaerőpiaci potenciál teljes körű hasznosítása érdekében – az aktív befogadás szemléletével is összhangban, valamint a zöld és digitális átállásra való tekintettel –, olyan, aktív munkaerőpiaci intézkedésekből álló koherens csomagra van szükség, amely a munkaerő-felvételt és az átmenetet támogató ideiglenes és célzott ösztönzőkből, készségfejlesztési szakpolitikákból – ideértve a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulást – és célzott, hatékony és adaptálható foglalkoztatási szolgáltatásokból áll. Megfelelő munkafeltételeket kell biztosítani, a munkahelyi egészséget és biztonságot, valamint a munkavállalók fizikai és mentális egészségét is ideértve.

- (15) A megkülönböztetés minden formája ellen fel kell lépni, biztosítani kell a nemek közötti egyenlőséget, és támogatni kell a munkaerőpiacon alulreprezentált csoportok foglalkoztatását. Egyenlő hozzáférést és lehetőségeket kell biztosítani mindenki számára, továbbá csökkenteni kell a szegénységet és a társadalmi kirekesztést, különösen a gyermekek, a fogyatékkal élő személyek és a romák esetében, mindenekelőtt hatékonyan működő munkaerőpiacok, valamint megfelelő és inkluzív szociális védelmi rendszerek biztosításával, a 2019. november 8-i³⁰ és a 2023. január 30-i tanácsi ajánlásban³¹ foglaltak szerint. Ezenfelül el kell hárítani az inkluzív és jövőorientált oktatás, képzés, egész életen át tartó tanulás és munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályokat. A tagállamoknak beruházásokat kell eszközölniük a kisgyermekkorai nevelésbe és gondozásba, összhangban az európai gyermekgaranciával, valamint „A 2030-ra vonatkozó barcelonai célok” című ajánlással, a szakképzés vonzerejének és inkluzivitásának növelésébe, összhangban a 2020. november 24-i tanácsi ajánlással³², továbbá a digitális és zöld készségekbe, összhangban a digitális oktatási cselekvési tervvel és a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló, valamint az „Utak az iskolai sikerhez” című kezdeményezéséről szóló tanácsi ajánlással. A megfizethető és megfelelő lakhatáshoz – többek között a szociális lakhatáshoz – való hozzáférés az esélyegyenlőség biztosításának egyik szükséges feltétele. A hajléktalanság ellen fel kell lépni, mégpedig megelőző intézkedésekkel, valamint az állandó lakhatáshoz való hozzáférés és a támogató szolgáltatások előmozdításával.

³⁰ A Tanács ajánlása (2019. november 8.) a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről (HL C 387., 2019.11.15., 1. o.)

³¹ A Tanács ajánlása (2023. január 30.) az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről (HL C 41., 2023.2.3., 1. o.).

³² A Tanács ajánlása (2020. november 24.) a fenntartható versenyképességet, a társadalmi méltányosságot és a rezilienciát célzó szakképzésről (HL C 417., 2020.12.2., 1. o.).

A potenciális jövőbeli egészségügyi kockázatokra tekintettel és a népesség elöregedésével összefüggésben különösen fontos az időben és egyenlő mértékben történő hozzáférés a megfizethető és magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz – összhangban a 2022. december 8-i tanácsi ajánlással³³ – és egészségügyi szolgáltatásokhoz, a betegségmegelőzést és az egészségfejlesztést is ideértve. Jobban ki kell aknázni a fogyatékossgal élő személyek gazdasági növekedéshez és társadalmi fejlődéshez való hozzájárulásában rejlő lehetőségeket, összhangban a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégiával, amely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy határozzanak meg foglalkoztatási és felnőttoktatási célokat a fogyatékossgal élő személyekre vonatkozóan. Az uniós romastratégiai keret³⁴ kiemeli, hogy a marginalizált roma közösségeken belüli kapacitás révén lehetőség nyílik a munkaerő- és készséghiány csökkentésére, és célként határozza meg, hogy legalább a felére csökkentse a romák és a teljes népesség közötti foglalkoztatási különbséget. Az új technológiák és a változóban lévő munkahelyek Unió-szerte lehetővé teszik, hogy rugalmasabbá váljanak a munkafeltételek, és javuljon a termelékenység, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúly, ezzel egyidejűleg pedig hozzájárulnak az Unió zöld kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez. Az említett fejlemények egyúttal új kihívások elé állítják a munkaerőpiacokat, és hatással vannak a munkafeltételekre, a munkahelyi egészségre és biztonságra, valamint a munkavállalók és az önfoglalkoztatók megfelelő szociális védelemhez való hatékony hozzáférésére. A tagállamoknak – a szociális partnerekkel együttműködésben – biztosítaniuk kell, hogy a munkaszervezés új formái minőségi munkalehetőségeket és megfelelő, egészséges és biztonságos munkahelyeket és munkafeltételeket teremtsenek, biztosítsák a munka és a magánélet közötti egyensúlyt, valamint a tevékeny és egészséges időskort, ugyanakkor meg kell őrizniük a meglévő munkavállalói és szociális jogokat, és erősíteniük kell az európai szociális modellt.

³³ A Tanács ajánlása (2022. december 8.) a megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről (HL C 476., 2022.12.15., 1. o.).

³⁴ A Bizottság közleménye (2020. október 7.) „Egyenlőségközpontú Unió: A romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer”, és a Tanács ajánlása (2021. március 12.) a romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről (HL C 93., 2021.3.19., 1. o.).

- (16) Az integrált iránymutatásoknak kell képezniük azon országspecifikus ajánlások alapját, amelyeket a Tanács a tagállamokhoz intéz. A tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendelettel³⁵ összhangban rendelkezésre bocsátott REACT-EU forrásait, mely rendelet megerősíti a kohéziós politikai forrásokat és 2023-ig a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapot. A jelenlegi ukrajnai válság miatt az (EU) 2022/562 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁶ kiegészítette az (EU) 2020/2221 rendeletet, amelyet az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁷ további módosítással egészített ki a REACT-EU-ra irányuló megnövelt előfinanszírozásra vonatkozóan, valamint egy új egységköltséggel az Ukrajnát elhagyó és az Unióba belépő személyek esetében az integráció felgyorsításának segítése érdekében, az (EU) 2022/613 európai parlamenti és tanácsi rendeletben³⁸ előírtak szerint.

³⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2221 rendelete (2020. december 23.) az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) (HL L 437., 2020.12.28., 30. o.).

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/562 rendelete (2022. április 6.) az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) tekintetében történő módosításáról (HL L 109., 2022.4.8., 1. o.).

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/613 rendelete (2022. április 12.) az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek a REACT-EU forrásokból származó előfinanszírozás növelése és egy egységköltség megállapítása tekintetében történő módosításáról (HL L 115., 2022.4.13., 38. o.).

Emellett a 2021–2027-es programozási időszak vonatkozásában a tagállamoknak teljes mértékben ki kell használniuk az Európai Szociális Alap Pluszt, az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt és az egyéb uniós alapokat – ideértve az Igazságos Átmenet Alapot és az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel³⁹ létrehozott InvestEU-t, valamint a Technikai Támogatási Eszközt – a minőségi foglalkoztatás és a szociális beruházások ösztönzése, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, a megkülönböztetés elleni küzdelem, az akadálymentesség és az inkluzivitás biztosítása, valamint a munkaerő továbbképzési és átképzési lehetőségeinek, a mindenki számára hozzáférhető egész életen át tartó tanulásnak, valamint a magas szintű oktatásnak és képzésnek az előmozdítása céljából, többek között a digitális jártasság és készségek területén, annak érdekében, hogy az állampolgárok rendelkezzenek a digitális és zöld gazdasághoz szükséges tudással és képesítésekkel. A tagállamoknak emellett teljes mértékben ki kell használniuk az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló, az (EU) 2021/691 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁴⁰ létrehozott Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot azon munkavállalók támogatása érdekében, akiket jelentősebb szerkezetátalakítások, például globális tendenciáknak betudható társadalmi-gazdasági átalakulások, vagy technológiai és környezeti változások miatt bocsátottak el. Bár az integrált iránymutatások a tagállamoknak és az Uniónak szólnak, azokat valamennyi nemzeti, regionális és helyi hatósággal partnerségben kell végrehajtani, szorosan bevonva a parlamenteket, valamint a szociális partnereket és a civil társadalom képviselőit.

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/691 rendelete (2021. április 28.) az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) és az 1309/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 48. o.).

- (17) A Foglalkoztatási Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak – az EUMSZ szerinti megbízatásaikkal összhangban – nyomon kell követniük, hogyan valósul meg a releváns szakpolitikák végrehajtása a foglalkoztatási iránymutatások fényében. E bizottságoknak és a Tanács azon előkészítő szerveinek, amelyek részt vesznek a gazdasági és szociális politikák koordinációjában, szorosan együtt kell működniük. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszédet fenn kell tartani, különösen a foglalkoztatási iránymutatások tekintetében.
- (18) A szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal konzultációra került sor,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács elfogadja a mellékletben meghatározottak szerinti, a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokat (a továbbiakban: a foglalkoztatási iránymutatások). A foglalkoztatási iránymutatások az integrált iránymutatások részét képezik.

2. cikk

A tagállamok figyelembe veszik a foglalkoztatási iránymutatásokat foglalkoztatáspolitikáikban és reformprogramjaikban, amelyekről az EUMSZ 148. cikkének (3) bekezdésével összhangban jelentést tesznek.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...,

a Tanács részéről

az elnök
